

İnsanlığın kurtuluşuna kilitlenen peygamber

Nevşehir'den Ali Doğruer: "Mî'rac Gecesi'nde Peygamber Efendimiz'in (asm), Hazret-i Mûsâ (as) ile görüşerek birkaç kez Cenâb-ı Hakk'ın katına çıkıp namaz vakitlerinin sayısı hakkında görüşme yaptığına dayalı hadis var mıdır? Varsa sahih midir? Sahihse îzahı nasıldır?"

HADİSİN SİHHAT PROBLEMİ YOKTUR

Mî'rac Gecesi'nde beş vakit namazın emrediliş biçimini konu alan rivayet, hadis rivayetinde en titiz ölçülere sahip Buhârî ile Müslim'in sahih kaynaklarında mevcuttur.

Hadisin sıhhat problemi yoktur.

Hadisi aynen okuduğumuz gibi anlamakta bir problem de yoktur. İki ululazm peygamber, ümmetin namazı konusunda istişare, müzakere ve duâ içine girmişler. Hepsi budur. Bunu başka türlü okumak; Allah ne emredeceğini bilmiyor mu veya Hazret-i Musa (as) bizim namazımıza neden karışıyor gibi sorular akl-ı selim soruları değildir.

İLGİLİ NAMAZ HADİSİ

Haber, Mî'rac'da yaşananları konu eden uzun bir hadisin bir bölümünde yer alır.

İlgili bölümü buraya alalım:

Peygamber Efendimiz (asm) Mî'racı anlatırken buyurdu ki: "Artık Allah bana vahy ettiğini vahy etti. Üzerime her gündüz ve gece içinde elli namaz farz kıldı. Bu farziyeti yüklenerek döndüm. Nihâyet Mûsâ'ya (as) uğradım.

Mûsâ Aleyhisselâm:

“Rabbim ümmetine ne farz kıldı?” diye sordu.

“Elli vakit namaz farz kıldı.” dedim.

Mûsâ (as) bana:

“Rabbime dön, müracaat et, hafifletmesini iste. Zîrâ ümmetin buna tâkat getiremez. Ben senden önce insanları imtihana tâbi tutmuş ve onları tecrübe etmişimdir.” dedi.

“Ben de Rabbime döndüm ve “Ey Rabb'im! Ümmetim üzerine hafiflet!” diye niyaz ettim. Benden on vakit namaz indirdi. Bunun üzerine Mûsâ'ya (as) döndüm.

Mûsâ (as) tekrar: “Ümmetin buna güç yetiremez. Rabbime dön ve hafifletmesini iste!” dedi. Ben de Rabb'ime niyaz eyledim. Bu defa on vakit namaz daha indirildi. Ben yine Mûsâ'ya (as) dönüp geldim. Mûsâ (as) yine eskisi gibi öğüt verdi. Ben de Rabbime tekrar niyaz ettim. Benden on vakit namaz daha indirildi. Bu defa yine Mûsâ'ya (as) dönüp geldim. Mûsâ (as) yine önceki tavsiyede bulundu. Ben de Rabbime tekrar niyaz eyledim. Benden on vakit namaz daha indirildi de, artık on vakit namazla emr olundum. Ve Mûsâ'ya (as) dönüp geldim. Mûsâ (as) bana önceki mütalâasını tekrar söyledi. Ben de Allah'a niyaz eyledim de, bu defa her gün beş vakit namazla emr olundum. (Mâlik bin Sa'sa'nın (ra) rivâyetinde:)

Rabbim şöyle buyurdu:

“Ya Muhammed! Onlar her gündüz ve gece içinde beş namazdır. Her bir namaz için on sevap vardır. Böylece yine o elli namaz olur. Her kim bir hasene ve iyilik yapmak niyet eder de onu fiilen yapamazsa, ona bir iyilik yazılır. Her kim bir kötülük yapmayı tasarlar da, onu işleyemezse onun aleyhine hiçbir şey yazılmaz. Eğer o tasarladığı kötülüğü yaparsa, üzerine bir tek günah yazılır.”

Bunun üzerine Mûsâ'ya dönüp geldiğimde, Mûsâ (as) tekrar:

“Ümmetin her gün beş vakit namaza muktedir olamaz. Ben senden önce insanları tecrübe ettim. Ve İsrâil oğullarını sıkı bir imtihana tâbi tuttum. Bence sen Rabbime tekrar dön ve müracaat et de, bunu ümmetin için daha da hafifletmesini iste.” dedi.

Ben de: “Rabbime çok döndüm. Öyle ki, artık O'ndan utanır oldum. Beş vakit namaza razı olacağım” dedim.

“Ben Mûsâ'nın (as) yanından geçince bir ses: “Ben beş vakit namazı farz olarak takdir eyledim. Ve kullarımdan fazlasını indirdim ve hafiflettim.” diye nidâ etti.1

BU HADİSTE NELER VAR?

Öncelikle bu hadis, insanlık lehine bir şefkat abidesidir. İnsanlığı ibadet gibi bir yükümlülüğün fazlasından ve zor olanından kurtarmıştır.

Bu hadiste: 1- Duâ için en güzel örnek. 2- İstişare hususunda en kâmil bir uygulama. 3- Peygamberler arasında ümmetleri lehine en mükemmel ittifak. 4- Allah'ın lütfunu, merhametini ve şefkatini gösteren, en efdal "cevabı". 5- İstedliğini alana kadar, Allah'a dileğini en güzel "arz" metodu vardır.

Namaz gibi dinin direği sayılan bir ibâdetin teşrîinde, böyle nezih örneklerin yaşanmış olması, bize ancak hayret, muhabbet, mehabet ve heyecan verir.

Bu haber, insanlığın kurtuluşuna peygamberlerin ne kadar kilitlendiklerini ve netice alınca kadar işin peşini ne derece bırakmadıklarını gösterir.

Dipnotlar:

1- Müslim, İmân, 74; Buhârî, Salât, 227; İsrâ ve Mîraç, 1551.